

Alta 29. august 1989

Med forbehold om endringer
SPERRET til 27.8.89

Statsminister
Gro Harlem Brundtland

KRAV TIL INNSATS FOR FELLES FRAMTID

Det er velferdssamfunnets framtid dette valget dreier seg om. La oss aldri glemme at politikk dypest sett dreier seg om holdninger og verdier. Hvilke verdier skal vi bygge på i 90-åras Norge? Hvilke verdier det er som best setter oss i stand til å løse de viktigste oppgavene:

- * Skape vekst og sikre arbeid for alle - også i distrikts-Norge.
- * Sikre en rettferdig fordeling og løse velferdsoppgavene.
- * Å trygge miljøet og vårt eget livsgrunnlag.

De siste dagene har representanter for norsk næringliv stått fram og sagt: "Norge er over kneika". "Økonomien er på rett vei". I Dagrevyen torsdag sa sjefsøkonomen i Kreditkassen at "90-årene er blitt mulighetenes tiår".

Ja, 90-årene er blitt mulighetens tiår takket være den dugnaden som er gjennomført for å rydde opp i den økonomiske krisen Høyre og de andre borgerlige partiene etterlot seg i 1986.

Jeg har merket meg at Høyre stadig gjentar sitt ønske om vekst i norsk økonomi. Det er en dristig oppskrift å komme med å be velgerne tro på den samme medisinen som bragte landet mot stupet bare for tre år siden. Den medisinen som førte til økt sentralisering og befolkningsnedgang i distriktene, ikke minst her fra Finnmark hvor det toppet seg med en reduksjon av folketallet på 1000 både i 1985 og 1986. Nå er dette stoppet opp, for første gang på 80-tallet.

Denne positive utviklingen er det altså "Fylkeslista" mener må føre til at Regjeringen får avløsning!

Det vi må ta stilling til ved dette valget er hvordan vi best kan lykkes i å skape ny vekst og nye arbeidsplasser. Gjennom den dugnad som er gjort de siste tre årene, gjennom den innsats alle har vært med på, er det nå lagt et solid grunnlag for ny vekst.

Jeg vil gjerne få si også her, at folk fortjener takk for den innsatsen de har gjort. Og fagbevegelsen fortjener ros for det samfunnsansvar den har vist.

De eneste som ikke stilte opp på den dugnaden, hvem var det? Jo, Høyre og Fremskrittspartiet. Da alle andre var opptatt av å trekke lasset opp bakken, gikk Syse og Hagen ved siden av og kritiserte. Og nå later de som om de visste om en annen vei, som hadde vært lettere.

Først kritiserte de oss for ikke å stramme inn sterkere. Husker dere hva Arne Skauge sa da han var finansminister en fjorten dagers tid før regjeringsskiftet i 1986? Jo, da sa han at vi måtte senke levestandarden med 10-15 % for å dekke opp de store underskuddene på 40 milliarder.

Nå er kjøpekraften redusert med 1-4% - og vi får i år et overskudd i utenriksøkonomien på 20 milliarder.

Men hva er det Høyre sier nå ? Jo, at vi har strammet inn for mye ! Og så går de ut og lover skattelettelse på 8-10 milliarder kroner i 1990 ! Høyre har nå kastet all ansvarlighet over bord i kappløpet med Hagen om høyrevelgerne.

Sannheten er jo at Høyres forslag gjennom de siste tre årene ville gitt oss større problemer og langt høyre arbeidsledighet enn det vi nå har. Og den er for høy som den er.

Det Høyre nå foreslår er jo en ny runde med uansvarlighet, en ny runde med jappetid. Slår vi inn på den kursen, da skusler vi bort alt vi nå har oppnådd gjennom de siste tre årene.

Det som nå står på spill er vår evne til å bekjempe arbeidsledigheten og unngå at Norge kommer inn i det samme utføre som andre europeiske land - med varig høy arbeidsledighet. Det vi nå trenger er ikke en ny kurs, men stø kurs.

Vi er nå på mange måter inne i den viktigste fasen av arbeidet med å overvinne våre økonomiske problemer. Da må vi ikke skusle bort det som er gjort - men bygge videre på den dugnadsånd som nå er skapt.

Det er nødvendig å minne om det som er oppnådd:

- Prisstigningen er under kontroll og er nå den laveste i Norden.

- Renta er gått ned - og den vil gå ytterligere ned hvis vi holder stø kurs.

- Eksporten av tradisjonelle varer er økt med 25% (i volum) og verkstedindustrien har tykkere ordrebøker enn på lenge - og mye tyder på at de blir enda tykkere. Industri-investeringene er høyere i år enn de var i 1982 og 1983 - og det etableres flere nye bedrifter enn tilfelle var i årene fra 1981 til 1984.

- Importen er gått ned og norsk næringsliv vinner markedsandeler, hjemme og ute.

Og disse resultatene tror Syse at Arbeiderpartiet ikke vil snakke om i denne valgkampen ! Vi snakker gjerne om velgergarantien også - for vi har gjennomført langt flere sosiale reformer på disse tre vanskelige årene, enn det Høyre greide på fem år med kjempestore oljeinntekter og med overskudd i utenriksøkonomien.

Det er jo disse resultatene som gjør at det neste år er mulig å bedre kommunenes økonomi, både her i Finnmark og ellers. Vi legger opp til at kommunene neste år skal få øke inntektene med 2 %. Det er disse resultatene som gjør at det nå også er rom for å øke det private forbruket neste år. Derfor har Regjeringen varslet at vi skal lette litt på inntektsskatten og øke barnetrygden. For Finnmark vil vi i tillegg øke det spesielle tillegget i barnetrygden med 50 % .

Med den gledelige økningen vi nå har sett i fødselstallene, vil dette kunne være en ytterligere stimulans !

Det er bedringen i økonomien som gjør at vi kan føre videre den økte innsatsen i distriktpolitikken. Etter regjeringsskiftet er innsatsen økt reelt med 20 %, samtidig som virkemidlene er lagt om slik at de lokale myndigheter har fått større ansvar og større muligheter. Ett eksempel på det er de

kommunale næringsfondene. Et annet er styrkingen av utdanning og forskning i distriktene og oppbyggingen av datanettet FUNN.

Det finnes ingen oppskrift for å komme ut av en slik økonomisk krise uten en forbigående økning i arbeidsledigheten. Men vi har fått en høyere ledighet enn vi trodde. Derfor har vi satt inn sysselsettingspakka på 8 milliarder kroner som vi fikk vedtatt i vår. Det er den kraftigste som noen gang er gjennomført. Vi forserer veibygging og miljøtiltak, utvider Husbankens rammer slik at det kan finansieres 24 000 nye boliger i år - dobbelt så mange som da vi overtok. Og det satses enda sterkere på utdanning enn noen gang før.

Regjeringen gjør det som er mulig for å få ledigheten ned. Men vi kan ikke føre en politikk som på ny undergraver grunnlaget for sysselsettingen. Da vil de anstrengelsene som er gjort være bortkastet.

Arbeiderpartiets svar er dette:

- Fortsatt lavere kostandsvekst gjennom et inntektspolitisk samarbeid.
- Effektivisering av distriktspolitikken og næringsstøtten.
- Omstilling og mer effektiv bruk av ressursene.
- Bedre tilgang på risikokapital.
- Lavere rente.
- Opprustning av utdanning på alle nivåer.
- Fortsatt økt satsing på forskning og utvikling.
- En effektiv arbeidsmarkedspolitikk med stor vekt på opplæring og kvalifisering.
- Bedre kommunikasjonene.
- Mer effektiv bruk av energi
- Styrke eksporten og bedre norsk næringsliv adgang til eksportmarkedene.

Det er gjennom slike tiltak og et fortsatt samarbeide mellom myndighetene og partene i næringslivet vi kan utløse den veksten det nå er lagt grunnlag for.

La oss ikke glemme: Det er bare ved å få orden i økonomien vi også kan greie de mange velferdsoppgavene - barnehageutbyggingen, eldreomsorgen, helsevesenet og løse miljøproblemene. Og - ikke minst: Distriktene er helt avhengig av at vi får orden i landets økonomi.

Syse lover nå lysning i det meste, og det straks etter valget, hvis de igjen får overta. Men de punktene Høyre"igjen har lagt fram er ingen løsning. Det minner jo til forveksling den politikken som førte oss inn i problemene. Har ikke Høyre lært at det er arbeidet som skaper verdiene? At vi ikke kan satse på en ny runde med uforsvarlig vekst i det private forbruket, låneboom og jappetid?

For distriktene er det ikke likegyldig hva slags vekst vi får. Hvis vi gjør som de borgerlige partiene er enige om - reduserer veksten i det offentlige forbruket og øker det private, ja da øker vi også sentraliseringen og vi svekker distriktene. Det er den erfaring vi gjorde i første halvdel av 80-årene. Det var distriktene som først merket problemene den gangen. Nå må vi ikke gjøre den feilen om igjen.

Jeg vil advare velgerne mot å ta sjansen en gang til. Da kan vi ha det verste foran oss, og ikke bak oss.

Vi må lære av de erfaringene som er gjort både her hjemme og i andre land. Den uregulerte markedsøkonomien som mange av de vest-europeiske landene har styrt etter, har ikke greid å sikre den fulle sysselsettingen, og den har ikke greid å sikre en rettferdig fordeling. I Danmark skjøv den konservative regjeringen problemene foran seg i tro på at markedsøkonomien skulle løse problemene. Nå er arbeidsledigheten på 8 % og det er ingen som tror at den vil gå ned.

Sverige har klart det på en helt annen måte. I likhet med Norge satset de på en sterk offentlig sektor, de samarbeidet om inntektspolitikken, og de har en regjering som er villig til å styre.

I Storbritannia fikk den konservative regjeringen ned prisstigningen ved å la arbeidsledigheten øke slik at fagforeningene stilte lavere lønnskrav. Men det var de mer enn 10% arbeidsledige som måtte bære byrdene. Det er en slik holdning som også ligger bak Fremskrittspartiets leder, da han kom med sitt urimelige utfall i Tromsø mot fagbevegelsen.

Hos oss har vi fått ned prisstigningen ved at vi har løftet i flokk. Gjennom samarbeidet om inntektspolitikken har alle tatt ansvar for å løse landets problemer. Det var denne solidariske holdningen som Høyre og Fremskrittspartiet stemte imot i Stortinget.

Det er dette som skiller vår politikk fra høyresidens. Evnen til å forene kreftene og fordele byrdene. Det er slik det er mulig for et samfunn å ta tunge tak når det er nødvendig. Det er slik vi må ta de takene som gjenstår - for å sikre arbeid for alle.

*

Skal vi få til en bedre utvikling i Finnmark og i andre distrikter, kreves det større vilje til styring og et sterkt samfunnsmessig ansvar - ikke mindre.

En ny borgerlig regjering etter dette valget vil være helt avhengig av støtte fra et styrket Fremskrittsparti. Har ikke mellompartiene forstått at Høyre ønsker å bruke Fremskrittspartiet som motvekt mot dem, og trekke løsningene lengst mulig mot høyre ?

Derfor er den markedsliberalisme som preger Fremskrittspartiet den største trusselen mot distrikts-Norge på svært lang tid. Ja, Fremskrittspartiets politikk er en oppskrift for fraflytting og avfolkning - ikke bare av Finnmark, men store deler av distrikts-Norge.

Det er slike forskjeller dette valget står om. Skal vi fortsette på den kurs som nå er lagt for å skape ny vekst, eller skal høyrekreftene igjen få sjansen ?

Finnmarks problemer er omfattende og alvorlige. De lar seg ikke løse med ett eller to enkle håndgrep. Hadde det vært så enkelt, ja, da ville vi gjennomført slike tiltak for lenge siden.

Finnmark har store muligheter og fordeler som må utnyttes. Det er nærhet til fiskeressursene. Fylket har en natur som gir muligheter for reiselivet, og det er skapt et bedre grunnlag for samhandel med Sovjetunionen. Næringslivet viser selv større interesse og reformene i Sovjetunionen har i seg selv skapt nye muligheter. Regjeringen vil gjennom forskjellige tiltak bidra til at man lettere kan utnytte disse mulighetene til å få en mer variert næringsvirksomhet.

Vi styrker innsatsen for stabilisering av det viktigste næringsgrunnlag i dette fylket, fisken. Vi må utvikle allsidige lokalsamfunn med det servicetilbud som folk i dag forventer og som kan gi arbeidsplasser også for kvinnene. For å redusere kvinneunderskuddet i Finnmark har vi øremerket midler til tiltak spesielt for kvinner. Disse mulighetene til å hente ut midler er jeg glad for å se blir tatt i bruk her i fylket. Gjennom bredde i bruk av virkemidlene kan vi best sikre alle befolknings- og aldersgrupper gode levekår og skape trygghet for en framtid i dette fylket.

Utgangspunktet må være at dere som bor og virker her i fylket, selv har tro på at Finnmark har muligheter og en god framtid. Det er viktig at mål og ambisjoner for den framtidige utviklingen først og fremst trekkes opp av fylkets egen befolkning gjennom de lokale myndigheter. Derfor har vi helt siden 1986 lagt stor vekt på samarbeidet med fylkesmyndighetene og Finnmark Arbeiderparti om tiltak og initiativ. Det vil vi også gjøre i det videre arbeidet med Finnmarksmeldingen, som Regjeringen skal legge fram senere i høst.

Hva er det som er gjort ?

Allerede i budsjettet for 1987 la Regjeringen inn en egen Finnmarkspakke, som ble fulgt opp i budsjettene for 1988 og i år. Tiltakene omfattet flere tiltak innen fiskeriene, reduksjon av arbeidsgiveravgiften og en rekke tiltak for å bedre levekårene og styrke næringsgrunnlaget.

Samlet innebar dette en øking i de statlige tiltakene overfor Finnmark og Nord-Troms på nesten 230 millioner i året. Vi vil videreføre disse tiltakene over en 3-års periode. Sammen med tidligere tiltak, betyr dette godt over 2 milliarder pr år.

Det er opprettet FUNN-senter her i Alta og i Kirkenes. Finnmark er utpekt for satsingsområde for reiselivet og en egen utdanningspolitisk region, noe som innebærer en rekke tiltak for å styrke kompetanseoppbyggingen i fylket.

Regjeringen dempet presset som var i de sentrale strøk og vi skjermet kommunene for den innstramning som var nødvendig. Vi har lagt om landbrukspolitikken, slik at en større del av midlene nå kommer Nord-Norge og andre utkantstrøk til gode.

I stortingsmeldingen om levekår og fremtidsutsikter i Finnmark og Nord-Troms vil vi påny gå igjennom de utfordringer landsdelen står overfor og de tiltak som er nødvendige for å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og skape levedyktige lokalsamfunn. Meldingen vil også ta opp ressursforvaltning, næringsutvikling, kompetanseoppbygging, offentlig satsing og personrettede tiltak, slik Finnmark Arbeiderparti har foreslått. Regjeringen har allerede gjennomført flere personrettede tiltak og vil vurdere dette videre i meldingen.

For Finnmark er utviklingen i fiskeriene helt sentralt. Vårt mål er å sikre ressursgrunnlaget med sikte på en langsiktig utnyttelse av fiskeressursene og at næringen skal bli lønnsom og selvberende. Det er en realitet at dagens

nasjonale fangstkapasitet i fiskeflåten er for stor i forhold til ressursgrunnlaget. Det er derfor fortsatt nødvendig med en restriktiv konsesjonspolitik.

Det er nødvendig med reguleringsordninger som også kan bidra til et rimelig inntektsnivå og inntektsfordeling i de forskjellige fartøygrupper. For 1990 vil det være særlig viktig å gjennomføre reguleringer som ikke gir slike uheldige utslag som man har sett i 1989, særlig når det gjelder kystfisket etter torsk.

Det er nødvendig med streng ressursforvaltning for å sikre et stabilt grunnlag for fiskerinæringen. Naturen gir ingen angrefrist.

Vi tar sikte på å sikre Finnmark en større andel av den nasjonale fangst- og fangstkapasitet, slik Finnmark Arbeiderparti og fylkeskommunen har bedt om. Det er blant annet derfor vi har fått endret Saltvannsfiskeriloven. Regjeringen ønsket å gå enda lenger enn Stortingsflertallet ville. Vi hadde 77 mandater for vårt forslag, men manglet ett.

Det må også være en oppgave å sikre en høyere foredlingsgrad av fiskeressursene i fylket.

Likevel vil det være overkapasitet i fiskeindustrien. Hvis vi skal få varige og trygge arbeidsplasser, er det nødvendig å redusere denne overkapasiteten.

Skal dette skje på en måte som ikke skaper unødige problemer, er det nødvendig med politisk styring og en aktiv fiskeripolitikk.

Da kan man i hvertfall ikke legge ned både Fiskarbanken og Fiskeridepartementet. slik Fremskrittspartiet sier de vil.

Det vil være en alvorlig trussel mot fiskeridistriktene om valget skulle gi dette partiet større innflytelse på utviklingen - og det får de hvis de borgerlige partiene får sjanse til å danne regjering etter valget. Det vil bli en regjering som blir avhengig av Fremskrittspartiet.

Folk må ha noe å leve av. Skattelettelse gir oss ikke fisken tilbake, og gir ikke arbeidsledige arbeid. Vi må bruke virkemidlene for å bidra til at folk fra Finnmark, Troms og Nordland selv kan få bedre kontroll med båter og foredling.

Allerede da fiskeriavtalen ble inngått ved årsskiftet visste vi at reguleringene av torskefisket måtte bli meget strenge for at vi kunne bygge opp torskebestanden. Til tross for en øking i rammene for avtalen, ble det i løpet av våren og sommeren nødvendig å sette i verk ytterligere økonomiske tiltak for å avhjelpe noe av den akutte situasjonen vi fikk etter torskestoppen.

Vi har bedret samordningen mellom A-trygden og minstelottsordningen. Dagpengeordningen er økt i A-trygden fra 186 til 250 kroner, ukesatsen for minstelott er hevet, og egengarantiperioden er redusert. Vi er også innstilt på at fiskernes A-trygd skal gjelde utover de tidligere fastsatte 20 uker og drøfter nå dette med Norges Fiskarlag med sikte på en snarlig avgjørelse.

Dessuten har fiskerne fått anledning til å delta i ordningen med arbeid for trygd i en periode på inntil 10 måneder. Og vi har satt igang en prøveordning for de tre nordligste fylkene, der private bedrifter kan benytte ordningen "Arbeid for trygd".

I samarbeid med fiskernes organisasjoner er vi nå i ferd med å gjennomgå fiskernes sosiale ordninger for å forsøke å få til en bedre sosial profil. Et av de spørsmål som vil bli diskutert i denne sammenheng, er differensierte sosiale ytelser i forhold til forsørgelsesbyrde.

Det er også bevilget ekstraordinære midler til likviditetslån, og det er åpnet mulighet for refinansiering av fiskefartøyer gjennom Statens Fiskarbank. Samtidig er banken bedt om å føre en liberal praksis med hensyn til utsettelse på avdrag og lån.

På grunn av de manglende muligheter til å fiske torsk, er det bevilget 34 mill. kroner for å stimulere til produksjon av sei, samtidig som det er satt i verk en rekke andre ordninger for å sikre at seien kan gi sysselsetting på land. For juksafiskerne ble det satt av en ekstrakvote på 7 000 tonn torsk etter 18. april, en kvote som ennå ikke er oppfisket.

Regjeringen har dessuten vedtatt å heve minstemålet for norsk-arktisk torsk og hyse, slik Finnmark Arbeiderparti har bedt om.

Jeg vil også minne om at Regjeringen i sommer har økt Finnmark fylkeskommunes garantiramme for distriktsutbyggingstiltak med 15 mill. kroner (fra 33 til 48 mill. kroner).

Problemene i fiske og fiskeoppdrett har rammet bankvesenet og økt finansieringsvanskene i Troms og Finnmark. Arbeiderpartiet vil både bruke statsbankene og hjelpe de private bankene over en vanskelig kneik. Derfor har vi gjennom Norges Bank gitt midler for å lette oppstarten av Sparebanken Nord-Norge og satt i gang en egen undersøkelse for å se om det er behov for ytterligere tiltak for bankene i Nord-Norge.

Vi skal også gå videre for å styrke næringslivet i Finnmark. Vi vil bl a fremme forslag om å fjerne investeringsavgiften for bygg og anlegg og for reparasjon og vedlikehold i Finnmark og Nord-Troms. Dette vil gjøre det mer lønnsomt å etablere næringsvirksomhet og øke aktiviteten innen bygge- og anleggsbransjen.

Problemene i fiskeriene har også gjort at mange har fått vanskeligheter med å betale sine boliglån. Med virkning fra 1. oktober i år vil Regjeringen derfor sette i verk mer lempelige regler for betalingsutsettelse i Husbanken, slik både Finnmark Arbeiderparti og andre har vært sterkt opptatt av. Det vil gi betydelige lettelse for mange i landsdelen som i en vanskelig situasjon sliter med sine Husbank-lån.

Det kan være grunn til å spørre hva et parti som Fremskrittspartiet vil gjøre i stedet? Deres politikk er å nedlegge Husbanken, og en rekke andre helt sentrale statlige virkemidler, som Distriktenes Utbyggingsfond, Fiskeribanken og Landbruksbanken.

Det er også andre saker som naturlig nok har opptatt mange her i Finnmark, slik som kjøp og salg av eiendom i fylket. I dag kan det ta opp mot to år å få godkjent en konsesjonssak i Finnmark. Regjeringen vil nå gjøre det enklere å kjøpe og selge eiendommer i Finnmark ved å oppheve konsesjonsplikten for

overdragelse av private eiendommer under 10 dekar og for overdragelse av offentlig eiendom. Dette vil bidra til at områder som i dag ligger uutnyttet kan komme i bruk.

*

Den utrygghet mange føler for fremtiden både her i Finnmark og andre steder, kan ikke fjernes ved å søke tilbake til gamle løsninger og ideologier. De problemer mange opplever løses ikke ved å satse på partier som vil redusere politikken innflytelse over fremtiden. Som vil svekke samfunnsansvaret og overlate den enkelte mer til seg selv - slik Høyre og Fremskrittspartiet ønsker.

Friheten og mulighetene ble ikke alle tid del da de sterkeste og flinkeste slo seg fram. Det var da alle fikk arbeid, utdanning og trygghet - det ble mulig å skape et velferdssamfunn. Det var da alle fikk muligheten til å være med og yte sitt, vi skapte en bedre hverdag for alle.

Det er dette politikk dreier seg om: Å gjøre det lettere for folk å bruke sine evner og krefter. Det er derfor vi ved dette valget sier ifra at vi må stille "krav til innsats for felles framtid."

Det er derfor vi har satset så sterkt for å øke svangerskapspermisjonen og barnehageutbyggingen i disse tre årene, til tross for vanskelig økonomi. Og det er derfor vi vil gå videre på disse områdene de neste årene.

Gjennom reformer må vi gjøre hverdagen lettere for småbarnsfamiliene og gi barna bedre oppvekstvilkår - slik at de unge foreldrene kan kombinere arbeid og omsorg.

Høyre og Fremskrittspartiet ser felles innsats som en trussel mot den enkeltes muligheter og frihet. Det er derfor Fremskrittspartiet ikke bare vil legge ned Husbanken, men også redusere svangerskapspermisjonen til 16 uker. Hva blir følgene av en slik politikk? Det blir enda vanskeligere for unge familier å få seg et sted å bo - og vanskeligere å kombinere arbeid og omsorg.

Vi ser det omvendt. Gjennom felles innsats kan vi greie mer, løse flere oppgaver og gi den enkelte større muligheter. I dag er jo hovedproblemet for mange at de ikke får barnehageplass, at det er mangel på sykehjemsplasser og at eldre ikke får den hjelpe de trenger for å bo i eget hjem.

De borgerlige partiene har i de 22-punktene er blitt enige om, satt seg som mål at "veksten i de offentlige utgiftene blir svakere enn veksten i nasjonalinntekten".

Hva er det som nå er viktigst: En ny runde med økt privat forbruk - eller å løse viktige velferdsoppgaver?

Hvilken linje er det som vil styrke distriktene?

Hva var det Høyre sa i 1981 - jo, at de skulle løse alle problemene i helsevesenet, eldreomsorgen, skolen - samtidig som de skulle gi skattelettelse. Men de greide ikke det. Det er ikke mulig å få både i pose og sekk.

Ved dette valget er det Hagen som har overtatt høyremelodien. Dere har hørt Høyre beklage seg over at Hagen "lånte våre klær mens vi badet". Ja, det er riktig det. Hagen har overtatt Høyres klær - selv om han har forandret litt på snittet.

Det må være derfor Høyres leder ikke vil se alvorret i de verdier og den politikk Fremskrittspartiet står for. Det må være derfor han ikke er villig til å ta noe oppgjør med Hagen i denne valgkampen.

En ny borgerlig regjering etter dette valget vil bety en enda sterkere høyredreining enn den vi opplevde etter 1981. For nå står vi overfor to høyrepartier. Høyre som skal danne regjering sammen med mellompartiene - og Fremskrittspartiet som skal presse denne regjeringen til en mest mulig ytterliggående politikk. Det er selve bærebjelkene i vårt velferdssamfunn Fremskrittspartiet går til angrep på.

Fremskrittspartiet går til frontalangrep på solidariteten i vårt samfunn - den verdi at vi alle har et ansvar - ikke bare for oss selv, men også for hverandre.

Fremskrittspartiets politikk ville bety en katastrofe for sysselsettingen, for distriktene, for de eldre og for alle som er avhengig av et solidarisk samfunn.

Det han setter opp som løsningene på alle problemene er eventyrpolitikk. Hagen er som tryllekunstneren - det virker så lett - men skjult oppe i ermet har han forklaringen: Et samfunn med store forskjeller. Hvor de som har mest skal få store skattelettelser - mens alle med vanlige inntekter får større byrder å bære.

For hva skal man si om et parti som vil øke byrdene for de med lave og middels inntekter - men gi titusener i lettelse til de med høye inntekter ?

Det er i hvertfall ikke Einar Gerhardsens fotspor Hagen følger, for de sporene går i en helt annen retning. Og legg merke til - Hagen våget ikke utrope seg til Gerhardsens arvtaker så lenge Gerhardsen selv hadde muligheter til å si hva han syntes om saken.

Men hva svarer Høyres leder, når vi ber han ta et oppgjør med disse kreftene ? Jo, at Arbeiderpartiet er en større trussel mot velferdssamfunnet enn Fremskrittspartiet.

Og han anklager oss for å styrke Fremskrittspartiet når vi tar et oppgjør med det ?

Da må jeg virkelig spørre: Det kan vel ikke være for å styrke Arbeiderpartiet at Høyre alltid har lagt vekt på å angripe oss så sterkt ?

Sannheten er at Høyre ikke våger å ta et oppgjør med Fremskrittspartiet. Høyre vet at de blir avhengig av Hagen hvis det skal bli en ny borgerlig regjering.

De borgerlige partiene sier de vil ta over regjeringsansvaret hvis de får flertall etter valget. Men de er ikke enige om hva slags politikk en slik regjering skal føre. Ikke er de enige om hvilke partier som skal med i den og ikke er de enige om hvem som skal lede den.

Fire borgerlige partier ga opp å styre i 1986. Nå er det blitt fem som sier de ønsker en ny regjering. Problemet er at det er ikke en kurs, men fem, som spriker i alle retninger.

Da han åpnet valgkampen, sa Syse at det viktigste spørsmålet ved dette valget er hva som skal gjøre og hvem som skal gjøre det. Ja - og det spørsmålet bør Syse snart besvare.

De fire borgerlige partiene har ikke avklart sitt forhold til Fremskrittspartiet. Høyre har tvert imot gjort

usikkerheten større i løpet av valgkampen, noe som kan føre til at en ny borgerlig regjering kan bli presset fra skanse til skanse av Fremskrittspartiet. Uklarhet om kursen og vakling i forholdet til Fremskrittspartiet ville forskusle alle de mulighetene som nå er skapt for å vinne kampen for sysselsettingen.

Arbeiderpartiet vil be velgerne om tilslutning til å holde stø kurs og bygge videre på det samarbeid som er lagt for en trygg økonomi og for full sysselsetting.

Det er bare arbeiderbevegelsen som nå tar kampen mot høyrekreftene, en kamp om viktige verdier i vårt samfunn. Det er to uker igjen til valget. La oss bruke disse dagene godt.

Mye står på spill ved dette valget. Derfor må vi engasjere oss i kampen for velferdssamfunnet.

Norge har ikke råd til en regjering med uklar kurs eller nye regjeringskriser som følge av indre borgerlig strid.

Hvis vi nå holder stø kurs skal vi lykkes med å skape ny vekst - også i distriktene - og gjenreise den fulle sysselsetting. Vi skal lykkes med en rettferdig fordeling og løse de nye velferdsoppgavene. Vi skal vinne kampen om miljøet. Da må vi ha fast styring og en handlekraftig regjering. Vi må ha en regjering som tar utgangspunkt i de sosialdemokratiske verdier.

Mister vi styringen over fremtiden nå, har vi det verste foran oss - og ikke bak oss !

Gå til valgurnene - ta stilling. La ikke andre få bestemme din og dine barns fremtid.